

Η ΕΘΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ 28ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940

Με ἐξαίρετον ἐνθουσιασμόν ἐορτάσθη καὶ ἐφέτος ἡ ἐπέτειος τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1940 εἰς τὴν ΑΣΒΣ. Οἱ καθηγηταὶ καὶ οἱ σπουδασταὶ τῆς Σχολῆς συνεκεντρώθησαν τὸ ἀπόγευμα τῆς 27 Ὀκτωβρίου 1952 εἰς τὸ κτίριον τῆς ὁδοῦ Κύπρου. Χορωδία σπουδαστῶν καὶ σπουδαστριῶν, ὑπὸ τὸν μαέστρον κ. Συνοδινόν, ἔψαλε πατριωτικὰ ᾄσματα. Τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἐξεφώνησεν ὁ πρόεδρος τῶν «Πτυχιούχων καὶ Σπουδαστῶν τῆς ΑΣΒΣ», πτυχιούχος τῆς Σχολῆς κ. **Ε. Νικολάου**. Τὴν ἐπομένην οἱ σπουδασταὶ, συντεταγμένοι, ὑπὸ τὸν καθηγητὴν κ. Κασιτῆν, συμμετέσχον εἰς τὴν παρέλασιν τῶν Σχολῶν πρὸ τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου. Παραθέτομεν κατωτέρω τὴν πλήρη ἐξάρσεως ὁμιλίαν τοῦ κ. Νικολάου.

Διὰ μίαν ἀκόμη φοράν ἡ σκέψις καὶ ἡ ψυχὴ—ἡ πολυβασανισμένη καὶ ταραγμένη ψυχὴ αὐτοῦ τοῦ τόπου—καλύπτει, μὲ τὴν θερμὴν πνοὴν τῆς Ἐπιστροφῆς καὶ τὴν βαθύτητα τῆς ἱστορικῆς τῆς παραδόσεως, τὸ μεγάλο Ἐθνικὸ δρόσημο τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940. Εἶναι φυσικὸ, τὸ δρόσημο τοῦτο, ὅπως καὶ τὸ πρωταρχικὸ ἐκεῖνο ποῦ διαϊωνίζει καὶ τιμᾷ τὸ ξεσκήκωμα τοῦ 21, νὰ μεταβάλλεται σὲ ἡμέρες λατρείας, ὅπου ἡ ἱερότης δημιουργεῖ δέος καὶ ἡ συγκίνησις ἐκφράζεται σὲ πανηγυρικοὺς ὕμνους γιὰ τοὺς ἥρωικούς Ἑλληνικούς Σταθμούς.

Ἐν τούτοις, ἀκρίβως πέρα ἀπ' τὴν ἀπλὴ ὕμνολογία καὶ τὸν ἐκστατικὸ χαιρετισμό, ἡ νεώτερη Ἑλληνικὴ γενεὰ ἔχει καὶ τὴ δυνατότητα καὶ τὸ χρέος κάτι πολὺ βαρύτερο νὰ κἀνῃ. **Ἔχει τὸ χρέος** καὶ τὴν δυνατότητα **νὰ ἰδῆ** σ' ὅλο τὸ ἱστορικὸ του βάθος, τὸν ἐπικὸ σταθμὸ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, καὶ ἀκόμη νὰ τὸν ἀποτιμῆσῃ σὲ ὅλη τὴν πραγματικὰ κοσμοϊστορικὴ πνευματικὴ του σημασίᾳ. Τοῦτο, ὅσο κι ἂν φαίνεται ἀπλό, κρύβει μέσα του μιὰ μεγάλη δόση προσπαθείας. Γιατί δὲ φτάνει ν' ἀπλωθοῦμε στὰ κοντινὰ ἱστορικὰ γεγονότα ποῦ πλαισιώνουν τὴν Ἀλβανία, στίς καταστάσεις ποῦ τὴν ἀγγίζουν ἀπὸ τὴν πολὺ ἀσφαλῆ καὶ πολὺ φανερὴ πλευρὰ τοῦ παρόντος.

Μιὰ τέτοια κατανόησις καὶ τοποθέτησις **τοῦ 40** ζητάει τὸ εὐρὺ ἐνατένισμα ὀλόκληρης τῆς Ἐποχῆς. Ζητάει νὰ ἰδοῦμε τὴ μοῖρα τῆς Ἑλλάδος κάτω ἀπ' τὴν μοῖρα τῆς Εὐρώπης καὶ τὴν προβολὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ 1940 κάτω ἀπ' ὅλο τὸ τραχὺ καὶ ἀόριστο κλίμα τοῦ μεσοπολέμου.

Ἄλλὰ, ἓνα τέτοιο ἔργο—ἔργο ποῦ ἐπιτυγχάνει οὐσιαστικὴ ἱστορικὴ ἀποδοχὴ καὶ καταξίωση—δὲν γίνεται στὴν ἡμέρα τοῦτη, φυσικὰ, ἡμέρα, ὅπου θρησκευτικὰ τελετουργοῦμε καὶ νοερὰ δένουμε τὴν ψυχὴ μας μὲ τὸν ἀχνιστὸ Τύμβο τῶν Νεκρῶν. Ἄλλα, μιὰ τέτοια εὐρύτερη ματιὰ, σὰν φευγαλέο κοίταγμα στὸ μεγάλο ἱστορικὸ πεδίο ὅπου ἐμπλέκεται καὶ ταλανίζεται ἡ αἰωνία μοῖρα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, καὶ σκόπιμη ἔρχεται καὶ ψυχικὰ ἀναγκαῖα εἶναι.

Ἡ 28η Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 δὲν εἶναι μίαν συμβολὴ σὲ χρόνους ἥρωικούς. Ἄν τοῦτο συνέβαινε, ἡ μεγάλη σημασίᾳ τῆς δὲν θὰ χάνοταν βέβαια, ἀλλὰ θὰ ἔκανε τὴν ἡμέρα αὐτὴ χρονολογία μιᾶς ἀπ' τίς τόσες ἥρωικῆς ἐκδηλώσεις τοῦ καιροῦ τῆς.

Ἀντίθετα, ἡ 28η Ὀκτωβρίου, ἔρχεται σὰν ἡ μεγάλη τὸλμη καὶ ἔξαρση σ' ἓναν κόσμο ποῦ ξέμαθε νὰ αἰρεται καὶ νὰ τολμᾷ. Βγαίνει ἀπὸ μιὰ κουρασμένη καὶ πεισιθάνατη Εὐρώπη, ὅπου ἡ νεότης ἀφήνει παθητικὰ τὸν χρόνον νὰ κολᾷ ἐπάνω τῆς καὶ δέχεται μὲ τὸ πικρὸ μειδίωμα τῆς παρακμῆς, μὲ τὴν ἡρεμὴ ἀπαντοχὴ καὶ καρτερίᾳ ποῦ κλείνει τόση εὐγένεια ἀλλὰ καὶ τόσο μαρασμό, τὰ ἀπαντωτὰ χτυπήματα τῆς μοῖρας. Ὁ θλιβερός μεσοπόλεμος, τὸ διάστημα ἐκεῖνο ποῦ σκεπάζει τὰ χρόνια ἀνάμεσα σὲ δύο μεγάλους χαλαροὺς, ἔδωσε ἄφθονη τροφὴ στίς ὀλοκληρωτικὰς δυνάμεις, τίς δυνάμεις τῆς Βίας. Καὶ στὸν θολὸ καὶ ἀβέβαιον αὐτὸν διαδρόμον εἶδαν τὸ φῶς τῆς ἱστορικῆς ζωῆς των πολλὰ κερκινώματα, ποῦ ἔγιναν—στὸ διαγανὸ θάλαμον τῆς εἰρηνικῆς Εὐρώπης—τὰ τερατῶδη ἔργαστήρια τοῦ πολέμου.

Αυτά, με τήν πρόσοψη τοῦ δυναμισμού, δημιούργησαν ἕνα κλίμα ἀπειλῆς καί φόβου, ἀπλώθηκαν σάν ἐπερχόμενη ἀπὸ λευκοῦ δίσκου τῆς εὐρωπαϊκῆς ζωῆς καί καταπίεσαν τὸν μέσο ἄνθρωπο τῆς ἐποχῆς μέ τήν ἐφιαλτικὴ τους παρουσία.

Ἦταν μιὰ μεγάλη δοκιμασία γιὰ τὴν Εὐρώπῃ τοῦ 1940 ἡ ἀναμέτρσις μέ τίς δυνάμεις τοῦ Κακοῦ. Γιατί στίς σπάνιες ἐκεῖνες ὥρες, ὅπου ἡ ζωὴ παύει νὰ εἶναι εὐκολή, ὅπου τὸ νὰ ζῆς σημαίνει ν' ἀγωνίζεσαι, καί νὰ θυσιάζεις ἀκόμα, «τίθεται» σέ σκληρὴ δοκιμασία ἡ ζωικὴ δύναμις ἐνὸς ἀνθρώπου ἢ ἐνὸς Λαοῦ.

Ἀγώνας καί θυσία σημαίνουν ἐδῶ κάτι περισσότερο ἀπ' τὴν ΠΡΑΞΗ, σημαίνουν γνωριμία, ἀποδοχὴ καί συμφιλίωση μέ τὸ ἐνδεχόμενο τοῦ θανάτου. Ὅμως καί κάτι παραπάνω ἀκόμα· σημαίνει ὅτι φτάνει σ' αὐτὴν τὴν κρίσιμη καμπὴ ἡ ὥρα ὅπου συγκρούονται καί κρίνονται δύο εἰδῶν ἀξίες. Οἱ καθαρὰ ζωικὲς ἀπ' τῆ μιὰ καί οἱ ὑπερζωικὲς ἢ πνευματικὲς ἀξίες ἀπ' τῆν ἄλλῃ.

Οἱ πρῶτες προβάλλουν πρῶτιστο ἀγαθὸ γιὰ τὸν ἄνθρωπο, τὴν διατήρησις τῆς ζωῆς του, τὴν ἀπλὴ ἐπιβίωσις δηλαδὴ. Μέσα ἀπ' τὴ σκοπιὰ τους εἶναι εὐκόλο νὰ βγάλῃς τὸν κανόνα ζωῆς ποῦ εἶναι ἱκανὲς νὰ προσφέρουν. Ὁχι θυσία· ὑποταγή. Ὁχι κίνδυνος· βεβαιότητα. Ἦ κάτι πιὸ πλαδαρὸ καί ταπεινὸ ἀκόμα· *σιγουριά*. Φόβος καί κατάπτωσις εἶναι τὸ κλίμα τους. Καί ἀκριβῶς γιὰ νὰ κερδιθῇ ἡ τόσο πολύτιμη καί ἀναγκαία «ἐπιβίωσις» τοῦ ἄνθρώπου, κατατίθεται—σάν βαρὺ τίμημα μιᾶς τέτοιας κάδμειας νίκης—ὅ,τι συγκροτεῖ τὸν ἠθικὸ καί ἰδεολογικὸ ὄπλισμό ἐνὸς πολιτισμοῦ. Στὸ τέλος, μέσ' ἀπ' αὐτὸ τὸ καθολικὸ ξεγύμνωμα δὲν μένει οὔτε κανὸ ὁ ἄνθρωπος—μένει μονάχα ἡ ἀγελαία συνάθροισις, ὅπου ἡ ἀνθρωπότητα σέρνει τὰ βήματά της γιὰ νὰ ταπεινώνη τὸ παρελθόν της καί νὰ ἐξευτελιζέται στὸ παρόν.

Οἱ ἄλλες ἀξίες ὅμως, οἱ πνευματικὲς καί ἠθικὲς, αὐτὲς ποῦ αἶρουν τὸν ἄνθρωπο ἀπάνω ἀπ' τὴ ζωὴ του, τὸν συμφιλιάδουν μέ τὸ ἐνδεχόμενον τοῦ θανάτου. Τὸν κάνουν νὰ βρισκῇ καί νὰ πραγματοποιῇ ἱστορικὰ τὸ πνεῦμα καί τὴν ἐπιταγὴ τῆς θυσίας. Εἶναι ἐκεῖνες ποῦ κανένα σκοτεινὸ διάλειμμα τῆς ἱστορίας δὲν φτάνει γιὰ νὰ τις ξεγράψῃ. Τὴν ἴδια στιγμὴ ὅπου ὁ ἔσχατος κίνδυνος περιζώνει μιὰν ἐποχὴ, ὅλος ὁ ἀρχαῖος «ἠθικὸς ρυθμὸς» τοῦ Κόσμου δίνει, μέσα στὰ τρίστατα τῆς παρακμῆς καί τῆς παραζάλῃς τοῦ φόβου, τὴ μεγάλη του μάχη. Ἀγωνίζεται νὰ δώσῃ ἱστορικὸ βάρος καί παρουσία στὸν ἥρωικὸ ἄνθρωπο. Νὰ γιὰ τὸ 1940 εἶναι τὸ μεγάλο σταυροδρόμι, ὅπου δοκιμάζεται, κρίνεται καί ζυγίζεται καί παραπάνω ἀπὸ ἕνας πόλεμος—δοκιμάζεται, κρίνεται καί ζυγίζεται τὸ πνεῦμα τῆς Εὐρώπῃς. Οἱ πρῶτες ἐφιαλτικὲς ἡμέρες τοῦ πολέμου εἶναι ποτισμένες ἀκόμα ἀπ' τὴν κατάπτωσι καί τὴν παρακμὴ.

Εἶναι οἱ στιγμὲς ὅπου θυμόμαστε—ὄχι βέβαια χωρὶς πόνο—τὰ λόγια τοῦ Ρουσσώ, ὅταν ἔγραφε σ' ἕνα γράμμα: «Τί τὰ θέλετε, φίλε μου, ἡ ἐποχὴ αὐτὴ μοιάζει νὰ ὑποφέρει ἀπὸ μιὰν ἀθεράπευτὴ ἐγκατάλειψι στὸ τυχαῖο». Τοῦτο εἶναι, δυστυχῶς, κάτι περισσότερο ἀπὸ ἕνα πιστεύω της· εἶναι μιὰ κάποια ὀκνηρία. Καί ἔρχεται, ἀκριβῶς μέσα σὲ τούτῃ τὴν «ὀκνηρία», ὁ Ἑλληνικὸς Μῦθος τῆς Ἐλευθερίας γιὰ νὰ δώσῃ μέσ' ἀπὸ τὴν κλαγγὴ τῶν ὄπλων καί τὸν τραχὺ δρόμο τῶν Ἠπειρωτικῶν βουνῶν τὴν *Προσφοράτου*—προσφορὰ μεγάλῃς πίστεως καί ἀλκής—σ' ὅλην τὴν Ἀνθρωπότητα.

Γιατί ἀλήθεια, ἡ ἀπαράμιλλη αὐτὴ ἐκφραση τῆς ἀλκής τῆς Ἑλληνικῆς Νεότητος, τὸ 1940, ξεπερνάει τὰ σύνορα αὐτοῦ τοῦ τόπου, ξεπερνάει τὰ σύνορα τοῦ καιροῦ του, συναντᾷ τὸ πνεῦμα, τὸ Ἡρωικὸ πνεῦμα τῶν Λαῶν καί δένει τὴν ψυχὴ του μέ τὴν ψυχὴ ὁλόκληρης τῆς Ἀνθρωπότητος.

Τὸ Ἡρωικὸ πνεῦμα ξαναζῆ !! Τί πολύτιμο βάρος δὲν κλείνει τοῦτο ! Ὁ,τ ἔμενε φιλολογικὸ ἀπολίθωμα στὴν ἀρχαία τραγωδία, Μῦθος καί Θρύλος, Αἰσχύλος καί μουσειακὴ ἀνάμνησις, παίρνει τὸν ζεστὸ παλμὸ τῆς πραγματικότητος, βγαίνει ἀπ' τὴν αἰώνια νάρκη του καί μεταμορφώνεται σὲ ζωὴ. Ἱμερος ἢ Ἔπος, Ζωτικότης ἢ Ὀρμὴ, ὅ,τι πῆς γι' αὐτὸ τὸ πελδῖο γεγονός, ἕνα εἶναι ἀλήθεια : ὅτι μαζί του μιὰ Ἀνθρωπότητα, ποῦ πολὺ βούλιαξε καί χάθηκε στὴν «οκεπτικιστικὴ» ἀνάλυσι, συμφιλίωθηκε μέ τὸ καθαρὸ, τὸ ἀνόθευτο, θ α υ μ α ! Καί ἀκόμη μαζί του, μέσα ἀπ' αὐτὸ τὸ ἱστορικὸ κατόρθωμα, ἡ Νεότης αὐτοῦ τοῦ τόπου παύει νὰ εἶναι μιὰ ἐποχὴ καί μιὰ

ΤΙ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΤΥΠΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΣΒΣ

ΕΝ ΑΡΘΡΟΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ

Ἐφέτος, ἐκ τοῦ ἡμερησίου τύπου, «ἡ Ἀλλαγὴ» ἠσχολήθη μὲ τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικά ἰδρύματα εἰς σειρὰν ἀρθρῶν. Θεωροῦμεν ὀρθὸν νὰ ἀναδημοσιεύσωμεν τὰ ὅσα ἡ «Ἀλλαγὴ» γράφει περὶ τῆς ΑΣΒΣ εἰς τὸ φύλλον τῆς 18ης Νοεμβρίου 1952. Ἴδου τὸ σχετικὸν ἀρθρον, δημοσιευθὲν ὑπὸ γενικὸν δι' ὅλα τὰ ἰδρύματα τίτλον: «*Προνόμιον τῶν δλίγων ἢ ἀνωτάτη παιδεία μας. Γιατὶ δὲν μποροῦν νὰ σπουδάσουν τὰ παιδιά τοῦ Λαοῦ*».

Ἐν Ἀνωτέρα Βιομηχανικῇ Σχολῇ εἶναι τὸ θέμα τοῦ σημερινοῦ μας σημειώματος. Ἡ Σχολὴ αὕτη ἰδρύθη μόλις πρὸ 14 ἐτῶν, τὸ 1938. Στὰ λίγα, ὅμως, αὐτὰ χρόνια τῆς ὑπάρξεώς της κατῳρθωσε νὰ δώσῃ ἰκανώτατα ὀργανωτικά στελέχη στὴν ἑλληνικὴ βιομηχανία καὶ ὑπόσχεται νὰ ἀνταποκριθῇ στὸ ἀκέραιο σὲ μιὰ μελλοντικὴ βιομηχανικὴ ἐξέλιξη τῆς χώρας μας.

Χρειάζεται λοιπὸν κι ἐδῶ προσοχή, γιὰ νὰ μποροῦν οἱ ἐγγραφόμενοι νὰ σπουδάζουν μὲ κάποια σχετικὴ ἄνεση. Τὸ πρῶτο ἀπὸ τὰ ζητήματα τῶν σπουδαστῶν τῆς Βιομηχανικῆς Σχολῆς, ποῦ πρέπει νὰ λυθῇ χωρὶς νέες ἀναβολές, εἶναι ἡ ἀναγνώρισις τῆς Σχολῆς ὡς ἀνωτάτης. Πολλοὶ παράγοντες ἀντιδρῶν στὴν ἀναγνώριση αὕτη καὶ κυρίως, ὡς λέγεται, οἱ ἄλλες «συγγενεῖς» σχολές (Ἐμπορικὴ—Πολυτεχνεῖο) καὶ ἀκόμη οἱ ἴδιοι καθηγηταὶ της ποῦ διδάσκουν συγχρόνως καὶ στὶς σχολές αὐτές καὶ οἱ ὅποιοι θὰ χάσουν ἔτσι τὶς θέσεις τους διότι θὰ διορισθοῦν νέοι.

Ἡ ἀναγνώρισις, ὅμως, εἶναι οὐσιαστικὸ ζήτημα γιὰ τοὺς σπουδαστάς. Θέλουν νὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς ἰσοτιμίου συμμετοχῆς εἰς ὅλους τοὺς διαγωνισμοὺς κρατικῶν θέσεων.

Ὁ πρῶν ὑπουργὸς τῆς Βιομηχανίας κ. Ζίγδης εἶχε ἔτοιμο τὸ νομοσχέδιον τῆς ἀναγνώρισεως, τὸ ὅποιον ὅμως δὲν πρόλαβε νὰ καταθέσῃ ἐξ αἰτίας τῆς διαλύσεως τῆς Βουλῆς. Ἄς ἐλπίσουμε ὅτι ἡ νέα Βουλὴ θὰ τὸ ψηφίσῃ μεταξὺ τῶν πρώτων.

Ἄλλο ζήτημα, ποῦ ἐπίσης πρέπει νὰ λυθῇ, εἶναι ἡ ἀκρίβεια τῶν διδάκτρων—1 200 000 δραχμῆς—καὶ ἡ παντελής ἔλλειψις συσσιτίου. Σὲ ὅλες τὶς σχολές ὑπάρχει κάποιο—ἔστω ἄθλιο—πιάτο φαγητοῦ γιὰ τοὺς ἀπόρους. Ἐδῶ δὲν ὑπάρχει οὔτε αὐτό. Λειτουργοῦσε κάποτε (τὸ 1947—1948) καὶ ἕκτοτε διεκόπη. Γιατί; Μήπως θεωροῦνται ὅλοι οἱ σπουδασταὶ τῆς Βιομηχανικῆς εὐποροὶ; Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ σκέπτονται σοβαρὰ αὐτοὶ ποῦ λένε: «ὄσοι ἔχουν ἄς σπουδάσουν»! Ἐφέτος πρέπει νὰ δημιουργηθῇ συσσίτιο. Τὸ κράτος δὲν μπορεῖ νὰ κἀνῃ ἐξαίρεση γιὰ καμιὰ ἀπὸ τὶς σχολές στὸ ζήτημα αὐτό.

Ἐπίσης πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῇ ἡ ἔλλειψις Λέσχης καὶ Βιβλιοθήκης. Δὲν ὑπάρχει

γενεὰ μονάχα, στὴν ἀλλεπάλληλη σειρὰ γενεῶν. Πυκνώνει τὴν παρουσία της, κρυσταλλώνει τὴν μορφή της σὲ μιὰ στερεά, αἰώνια, συμβολικὴ στὴν σημασία καὶ μοναδικὴ σὲ κάλλος Μορφῆ, τὴν μορφή τοῦ ἀκατάβλητου Ἐφθβου τῆς Ἑλλάδος.

Γι' αὐτὸν ἀξίζει καίεῖς νὰ θυμηθῇ τὰ λόγια τοῦ λάτρη ἐκείνου τῆς κλασικῆς Ἑλλάδος, ὅταν ἔγραφε :

«Ἡ ψυχὴ θὰ χάνονταν μέσ' στὴν Ἀγωνία
 ἂν καμιὰ φορὰ οἱ καλοὶ Θεοὶ
 δὲν ἔστελναν παρόμοιους Ἐφθβους
 γιὰ νὰ γεμίζουν τὴν ζωὴ τῶν Ἀνθρώπων
 ἀποδιώχοντες μακριὰ τὸ Μαρσαμό!»

Ἀπ' τὸ 1940 καὶ πέρα ἡ Ἑλλάδα γίνεται, λοιπὸν, τὸ ὄραμα τῶν Λαῶν. Οἱ μακρινές ὁρμές τους συγκλίνουνε στὸν ἴδιο, τὸν μεγάλο σκοπὸ. Καὶ ἡ τόλμη βγαίνει ἀπ' τὴν μακρινὴ της λήθη γιὰ νὰ δώσῃ, πρώτη, τὴ μάχη τῆς Ἐλευθερίας. Ἔτσι ἡ Πατρίδα γίνεται, ἀκόμη μιὰ φορὰ, ὁ φωτεινὸς καθρέφτης, ποῦ ἀπάνω του ρίχνουν τὴν γαλήνια ὄψη τους οἱ πνευματικὲς ἀξίες τῆς ζωῆς. Καί, χάνει πάλι τὰ σύνορά της στὸν μεγάλο κτύπο τῆς Γῆς, γίνεται μῦθος καὶ ὁδηγὸς ὄλων ὅσοι πονοῦν καὶ πασχίζουν

ούτε τὸ ἓνα οὔτε τὸ ἄλλο. Γιὰ τὴν δημιουργία Βιβλιοθήκης, οἱ σπουδασταὶ εἶχαν πάρει πέρυσι μιὰ πρωτοβουλία καὶ ὀργάνωσαν μιὰ γιορτὴ, ποὺ τὰ ἔσοδα τῆς ἐχρησιμοποιήθησαν γιὰ τὴν ἀγορὰ μερικῶν βιβλίων. Τὸ πρῶγμα ὅμως ἔμεινε ὡς ἐκεῖ, διότι κανεὶς ἀρμόδιος δὲν ἐνδιεφέρθη νὰ ὀλοκληρώσῃ τὴν εὐγενικὴ πρωτοβουλία. Χρειαζέται, λοιπόν, νὰ λυθῇ καὶ τὸ ζήτημα αὐτὸ μὲ τὴν δημιουργία μιᾶς πλήρους Βιβλιοθήκης. Οἱ κύριοι βιομήχανοι ποὺ πρέπει περισσότερο ἀπὸ ὅλους νὰ τοὺς ἐνδιαφέρῃ ἡ ἀνάπτυξις τῆς Σχολῆς, ἄς ἀνοίξουν τὰ πουργιὰ τους. Καλῶς κατηρησιμὰ τεχνικοεπιστημονικὰ στελέχη, αὐτοὺς κυρίως θὰ ὀφελήσουν, διότι θὰ γλιτώσουν ἀπὸ τοὺς ἡγεμονικοὺς μισθοὺς ποὺ πληρώνουν σήμερα σὲ ξένους «εἰδικούς». Πρέπει, ἀκόμη, νὰ συγγραφοῦν εἰδικὰ γιὰ τὴ Σχολὴ βιβλία. Σήμερα οἱ σπουδασταὶ διαβάζουν ξένα ἢ ἀντίστοιχα ἄλλων Σχολῶν. Ἔτσι, ὅμως, δὲν μποροῦν νὰ εἶναι μελετημένοι ὅσο χρειάζεται καὶ σύμφωνα μὲ τὸ πνεῦμα διδασκαλίας τῆς Σχολῆς.

Μά, ὅπως εἶπαμε, δὲν ὑπάρχει καὶ λέσχη. Εἶναι, φαίνεται, ἀρχὴ τῆς ἀνωτάτης παιδείας μας νὰ παραμελῇ αὐτὸν τὸν σοβαρότατο τομέα τῆς ψυχαγωγίας τῶν σπουδαστῶν. Σὲ καμιά ἀπὸ τὶς πολιτισμένους χώρες τοῦ κόσμου δὲν ὑπάρχει ἀνώτατο πνευματικὸ ἴδρυμα ποὺ νὰ μὴ διαθέτῃ μιὰ λέσχη, ἓνα γήπεδο, ἓνα μικρὸ θίασο γιὰ τὴν ψυχαγωγία τῶν σπουδαστῶν. Γιατί νὰ εἴμαστε τόσο πίσω ἐμεῖς; Ἄς ἐλλίσουμε πὼς καὶ τὸ ζήτημα αὐτὸ θὰ λυθῇ, ἂν μάλιστα γίνῃ πραγματικότης ἡ μελέτῃ τοῦ πρώην ὑπουργοῦ Ἐμπορίου, κ. Σ. Παπαπολίτη, περὶ μεταφορᾶς τῆς Σχολῆς εἰς Πειραιᾶ. Ἐκεῖ, μέσα σ' ἓνα συγχρονισμένο, ἄνετο κτίριο, ἀσφαλῶς θὰ δημιουργηθοῦν καὶ οἱ ἀπαραίτητοι χώροι ψυχαγωγίας. Ἐπὶ πλέον, ἡ μεταφορὰ τῆς Σχολῆς σ' αὐτὴν τὴν κυρίως βιομηχανικὴ πόλιν τῆς Ἑλλάδος θὰ βοηθήσῃ καὶ γενικώτερα στὴν ἀνάπτυξί της.

Καὶ τελειώνοντας μὲ τὰ ζητήματα τῆς Ἀνωτέρας Βιομηχανικῆς Σχολῆς, πρέπει νὰ ἀναφέρουμε καὶ τοῦτο, τὸ ὁποῖον εἶναι ἕξ ἴσου σοβαρὸ μὲ τὰ ἄλλα: Τὸ Ἐθνικὸν Ἰδρυμα Ὑποτροφιῶν, ποὺ σκοπὸν ἔχει τὴν χορήγησι ὑποτροφιῶν στοὺς μαθητὰς καὶ σπουδαστὰς τῆς ἀνωτέρας καὶ ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως, δὲν χορηγεῖ ὑποτροφίες στοὺς σπουδαστὰς τῆς Ἀνωτέρας Βιομηχανικῆς Σχολῆς. Γιατί; Δὲν ὑπάρχουν ἐδῶ ἄξιοι αὐτῆς τῆς τιμῆς; Ἀσφαλῶς ὑπάρχουν. Εἶναι λοιπὸν ἀρκετὰ περίεργη αὐτὴ ἡ ἐξαιρέσι καὶ πρέπει νὰ ἐξετασθῇ.

Αὐτὰ εἶναι μερικὰ ἀπὸ τὰ προβλήματα τῶν σπουδαστῶν τῆς Βιομηχανικῆς Σχολῆς. Ἄς μελετήσουν τὴ λύση τους οἱ ἀρμόδιοι. *Ἡ ὑπαρξις Βιομηχανικῆς Σχολῆς στὴν Ἑλλάδα εἶναι ἓνα μεγάλο ἀπόκτημα καὶ μᾶς τιμᾶ.* Ἀπόδειξις: τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ εἰδείξαν γι' αὐτὴν οἱ Γιουγκοσλάβοι ἐπισήμοι ποὺ μᾶς ἐπεσεκέφθησαν τελευταίως. *Οἱ ξένοι τὴν ζηλεύουν καὶ προσπαθοῦν νὰ τὴν μιμηθοῦν.* Ἄς τὴν κάνουμε, λοιπόν, καὶ ἐμεῖς ἀκόμα πιὸ ζηλευτῆ.

Αἱ «Σπουδαί» ἐκφράζουν τὰς εὐχαριστίας των δι' ὅσα τιμητικὰ γράφει ἡ «Ἀλλαγὴ»

νὰ καταστήσουν τὴν Ἐλευθερίαν πρώτη πολιτιστικὴ ἀξία, ὑπέροχο παράδειγμα, σὲ μιὰν ἐποχὴ νέας εὐρωπαϊκῆς ἀκμῆς.

Ποῦ βρίσκεται ἡ δύναμις ἐκείνη τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γενιάς στὴν Ἀλβανία; Ἀπὸ ποῦ ξεπετιέται ὁ αἰθέριος ἐκείνος ἀλαλαγμὸς καὶ γίνεται Πίστις στὴν Ἐλευθερίαν καὶ, ἀκόμη περισσότερο, Πίστις στὴ Ζωή; Ἀλθιναί, εἶναι πολὺ μικρὰ τὰ σύγχρονα πλαίσια γιὰ νὰ κλείνουν τόσο μεγάλες ἱστορικὲς συνθέσεις.

Πηγὴ καὶ καρδιά ἔχουν πάντοτε αὐτές, ὅταν τὶς δῆς μέσο ἀπὸ τὴν Ἀίωνα Καρδιά, τὴν ἀναλλοίωτη ποιότητα καὶ οὐσία, τὸ μόνιμο βάθος κάθε ἐξαρσῆς καὶ κάθε ἀνόδοιο στὴν κορυφή, αὐτὸ ποὺ λέγεται, καὶ εἶναι, ζωτικὴ δύναμις ἢ αἷμα μιᾶς φυλῆς.

Σ' αὐτὴν τὴν βιολογικὴν καταβολή, τὴν ἀνώτερη ρίζαν ποὺ δένει τὶς ἑλληνικὲς γενιές, συναντᾶται τὸ μυστικὸ τῆς τόλμης, ὅ,τι δὲν ἀφίνει τὴν Πίστιν στὴν Ζωὴ μονάχα πίστιν, καὶ τὸν Πόθο τῆς Ἐλευθερίας μονάχα πόθο, παρὰ ἐνώνει καὶ τὴν πίστιν καὶ τὸν πόθο καὶ τὴν Ἐλευθερίαν καὶ τὴ Ζωὴν καὶ τὴν Ἰδέαν καὶ τὴν Ἀνάγκην, σ' ἓνα κοινὸ χείμαρρο, στὸν πανάρχαιον, τὸν γνήσιον Ἑλληνικόν, τὸν καθαρὸν: Ἄγωνα! Μὲ τὴν ἀνάμνησιν καὶ τὴν ἱερὴν συμμετοχὴν στὸν ἀγωνιστικὸ ἔθνικὸν ρυθμὸ τῆς Ἑλλάδος μας, ἄς χαιρετήσουμε, ὅλοι μαζί, τὴν ὑπέροχον μέρα. ΖΗΤΩ Η 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ